

Sylabus														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Żywnienie w chorobach endokrynologicznych								Grupa szczegółowych efektów kształcenia					
									Kod grupy		Nazwa grupy			
Wydział	Nauk o Zdrowiu													
Kierunek studiów	Dietetyka													
Specjalności														
Poziom studiów	jednolite magisterskie * I stopnia II stopnia x III stopnia podyplomowe													
Forma studiów	x stacjonarne niestacjonarne													
Rok studiów	1							Semestr studiów:		zimowy x letni				
Typ przedmiotu	x obowiązkowy ograniczonego wyboru wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	x kierunkowy podstawowy													
Język wykładowy	x polski angielski inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne -	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
				40				240						
Semestr letni														
								210						
Razem w roku:														

			40				450						

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Przystwojenie wiedzy na temat podstawowych zagadnień dotyczących chorób endokrynologicznych (w tym epidemiologii, patogenezy, symptomatologii, diagnostyki, sposobów leczenia).

C2. Przystwojenie wiedzy na temat leczniczej roli żywienia w poszczególnych chorobach endokrynologicznych.

C3. Nabycie umiejętności zbierania wywiadów żywieniowych z pacjentami z różnymi chorobami internistycznymi.

C4. Nabycie umiejętności zbierania wywiadów żywieniowych, ich interpretacji oraz wprowadzenia odpowiedniej terapii żywieniowej u danego pacjenta.

C5. Nabycie umiejętności biegłej oceny stanu odżywienia. Nabycie umiejętności wykorzystania wyników analizy składu ciała w dietoterapii wybranych schorzeń.

C6. Poszerzenie umiejętności przygotowywania jadłospisów oraz materiałów edukacyjnych dla pacjenta i odpowiedniego przekazania niezbędnych informacji pacjentowi.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>
W 01	W 01	Wykazuje znajomość zmian organicznych, czynnościowych i metabolicznych zachodzących w ustroju pod wpływem choroby i towarzyszących jej zaburzeń odżywiania	Sprawdzenie wiedzy omówionej na ćwiczeniach w ramach kartkówek i końcowego zaliczenia pisemnego.	PP
W 01	W 02	Zna i potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu demografii oraz czynników ryzyka chorób żywieniowo zależnych .	Sprawdzenie wiedzy omówionej na ćwiczeniach w ramach kartkówek i końcowego zaliczenia pisemnego.	PP
W 01	W 05	Zna podstawy patofizjologii klinicznej i wpływ procesów patologicznych a zwłaszcza zapalenia na metabolizm, trawienie i wchłanianie składników odżywczych	Sprawdzenie wiedzy omówionej na ćwiczeniach w ramach kartkówek i końcowego zaliczenia pisemnego.	PP
W 02	W 08	Zna zagadnienia dotyczące epidemiologii żywieniowej, potrafi analizować i wyjaśnić związki pomiędzy żywnością a wskaźnikami stanu zdrowia, czynnikami ryzyka rozwoju choroby i występowaniem chorób.	Sprawdzenie wiedzy omówionej na ćwiczeniach w ramach kartkówek i końcowego zaliczenia pisemnego.	PP
W 02	W 09	Zna i wdraża w codziennej praktyce badania sposobu żywienia pojedynczych osób i grup i wykorzystuje je w planowaniu i korygowaniu żywienia.	Sprawdzenie wiedzy omówionej na ćwiczeniach w ramach kartkówek i końcowego zaliczenia	PP

			pisemnego.	
U 01	U 01	Potrafi zaplanować i poprowadzić edukację żywieniową indywidualną i grupową.	Aktywny udział w zajęciach przy łóżku pacjenta. Prawidłowe, samodzielne wypełnienie kwestionariuszy żywieniowych. Ocena funkcji przewodu pokarmowego w aspekcie możliwości żucia, połykania i spożywania żywności i adekwatne do uzyskanych informacji ułożenie diety	PP
U 01	U 02	Potrafi opracować jasne i zrozumiałe materiały edukacyjne dla pacjenta	Aktywny udział w zajęciach przy łóżku pacjenta. Prawidłowe, samodzielne wypełnienie kwestionariuszy żywieniowych. Ocena funkcji przewodu pokarmowego w aspekcie możliwości żucia, połykania i spożywania żywności i adekwatne do uzyskanych informacji ułożenie diety	PP
U 01	U 05	Potrafi przeprowadzić wywiad żywieniowy i ocenić sposób żywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie kwestionariusze.	Aktywny udział w zajęciach przy łóżku pacjenta. Prawidłowe, samodzielne wypełnienie kwestionariuszy żywieniowych. Ocena funkcji przewodu pokarmowego w aspekcie możliwości żucia, połykania i spożywania żywności i adekwatne do uzyskanych informacji ułożenie diety	PP
U 02	U 08	Potrafi zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystać je w planowaniu i monitorowaniu postępowania żywieniowego	Aktywny udział w zajęciach przy łóżku pacjenta. Interpretacja badań laboratoryjnych badanych chorych	PP
U 02	U 09	Potrafi, w oparciu o badania przesiewowe rozpoznać niedożywienie, przeprowadzić pełną ocenę stanu odżywienia i określić rodzaj oraz stopień niedożywienia	Aktywny udział w zajęciach przy łóżku pacjenta. Prawidłowe, samodzielne wypełnienie kwestionariuszy żywieniowych. Ocena funkcji przewodu pokarmowego w aspekcie możliwości żucia, połykania i spożywania żywności i adekwatne do uzyskanych informacji ułożenie diety	PP
U 02	U 10	Potrafi określić ryzyko niedożywienia szpitalnego i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego zapewniającego opiekę	Aktywny udział w zajęciach przy łóżku pacjenta. Prawidłowe, samodzielne wypełnienie kwestionariuszy	PP

		żywnością nad pacjentami.	żywnościowych. Ocena funkcji przewodu pokarmowego w aspekcie możliwości żucia, połykania i spożywania żywności i adekwatne do uzyskanych informacji ułożenie diety	
K 01	K 01	Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy i umiejętności. Wie kiedy skorzystać z porady innego specjalisty.	Ocena zaangażowania i zachowania studenta w czasie zajęć praktycznych w stosunku do lekarza/pacjenta.	PP
K 02	K 03	Potrafi kierować zespołem i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych i pracownikami administracji ochrony zdrowia w celu prowadzenia edukacji żywieniowej i profilaktyki chorób żywieniowo-zależnych w społeczności lokalnej.	Ocena zaangażowania i zachowania studenta w czasie zajęć praktycznych	PP
K 02	K 05	Potrafi kierować zespołem realizującym zadania w zakresie edukacji żywieniowej, oraz profilaktyki i leczenia chorób żywieniowo-zależnych.	Ocena zaangażowania i zachowania studenta w czasie zajęć praktycznych	PP
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.</p>				
<p>Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5 Umiejętności:5 Kompetencje społeczne:5</p>				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			30	
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			10	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu			3	
Uwagi				
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)				
Wykłady -				
Ćwiczenia praktyczne (część teoretyczna) Zespół policystycznych jajników 2. Hirsutyzm i wirylizacja nadnerczowa				

3. **Nadciśnienie tętnicze pierwotne**
4. **Nadciśnienie tętnicze wtórne**
5. **Choroby metaboliczne kości – krzywica/osteomalacja, choroba Pageta**
6. **Starzenie żeńskie/męskie – menopauza/andropauza**
7. **Tkanka tłuszczowa czynna metabolicznie. Otyłość – choroby współistniejące**
8. **Hipoglikemia**
9. **Niski i nadmierny wzrost spowodowany przyczynami endokrynologicznymi.**
10. **Zaliczenie** – końcowe, pisemne zaliczenie zajęć (test)
11. **Ćwiczenia odróbkowe** oraz ewentualna poprawa zaliczenia końcowego

Ćwiczenia praktyczne (część teoretyczna)

1. Praca przy łóżku chorego (ocena pacjenta pod kątem występujących chorób, zdolności intelektualnych, motywacji do podjęcia wysiłku związanego ze zmianą sposobu żywienia, wypełnienie standaryzowanych kwestionariuszy żywnościowych, ocena sposobu odżywienia pacjenta za pomocą pomiarów przy pomocy centymetra oraz z użyciem analizatora składu ciała).
2. Układanie jadłospisów dla pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy oraz chorobą Hashimoto, przygotowanie materiałów edukacyjnych dla pacjenta.
3. Układanie jadłospisów dla pacjentów z cukrzycą typu I lub II, przygotowanie materiałów edukacyjnych dla pacjenta.
3. Układanie jadłospisów dla pacjentów z zespołem metabolicznym.

Inne

-

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Szczeklik A. (red.): Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych. Wyd. Medycyna Praktyczna, 2016
2. Payne A., Barker H.: Dietetyka i żywienie kliniczne. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Sobotka L.: Podstawy żywienia klinicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
4. Jarosz M.: Praktyczny podręcznik dietetyki. IŻŻ, Warszawa 2010

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) rzutnik multimedialny, tablice wartości odżywczej, albumy z barwnymi fotografiami produktów i potraw, waga do analizy składu ciała, wzrostomierz, ciśnieniomierz.

Warunki wstępne:

Podstawy anatomii, fizjologii i patofizjologii człowieka.
Umiejętność korzystania z tablic wartości odżywczej, albumów z barwnymi fotografiami produktów i potraw, umiejętność obsługi wagi do analizy składu ciała, wzrostomierza

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

Obecność na zajęciach - zajęcia są obowiązkowe. Nieobecność na więcej niż 10% zajęć może spowodować brak zaliczenia przedmiotu.

Ocena pozytywna z końcowego testowego zaliczenia obejmującego przerobiony zakres materiału.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

Poprawne ułożenie jadłospisu dla osób z omówionymi w semestrze chorobami endokrynologicznymi, przygotowanie ulotki dla pacjenta na temat zalecanej diety (treść ulotki: krótka informacja o istocie choroby, produkty zalecane i zabronione, dozwolone techniki kulinarne oraz dwa zbilansowane, przykładowe jadłospisy), pisemna ocena sposobu żywienia osoby ze schorzeniem endokrynologicznym.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Zakład Angiologii

Ul. Bartla 5, 51-618 Wrocław

Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ

ul. Rudolfa Weigla 5, 50-981 Wrocław

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Szuba, lekarz specjalista chorób wewnętrznych, angiologii i nadciśnienia tętniczego, tel. 504 085 101, e-mail: szubaa@yahoo.com

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Szuba, lekarz specjalista chorób wewnętrznych, angiologii i nadciśnienia tętniczego - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Dr n. med. Angelika Chachaj - lekarz specjalista chorób wewnętrznych - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Dr n. med. Katarzyna Drożdż - lekarz specjalista chorób wewnętrznych, angiologii- ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Lek. med. Artur Nahorecki, lekarz, doktorant - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Lek. Paweł Łyszczak lekarz, doktorant - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Lek. Katarzyna Postrzech – Adamczyk - lekarz, doktorantka - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Lek. Aleksandra Turek – Jakubowska - lekarz, doktorantka - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Lek. Anna Rogozińska - lekarz, doktorantka - ćwiczenia i zajęcia praktyczne

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

10.07.2017

Dr n. med. Angelika Chachaj

adiunkt dydaktyczny.

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Szuba

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....